

Helsingfors
den 10 juli 1942.

Cirkulär N:o 202.

Till folkförsörjningsnämnderna och uppköparaffärerna för hönsägg.

Reglementeringen av hönsägg:

Statsrådet har den 9/7 -42 utfärdat ett nytt beslut om reglementering av hönsägg, som den 15/7 -42 träder i kraft. Samtidigt har folkförsörjningsministeriet med stöd av förenämnda beslut utfärdat ett beslut innehållande närmare bestämmelser beträffande reglementering av hönsägg samt ett beslut angående skyldighet att överlåta hönsägg. Det huvudsakliga innehållet i dessa beslut lyder som följer:

1) Producent har ålagts *överlåtelseskyldighet* beträffande hönsägg;

2) Reglementering underkastade äro *endast sådana hönsägg, vilka producent på grund av sin överlåtelseskyldighet ålägges att överlåta*. Reglementeringen berör likväl även de överskottsägg, som av producent överlåtits mot inköpskvitton, som jämväl från utlandet importerade hönsägg;

3) *Erhållande av foderhavre* för höns är beroende av den mängd hönsägg, som överlåtits mot inköpskvitton och mot av försvarsväsendet utfärdade uttagningsbevis;

4) *Uppköpar- och handelsorganisationen beträffande hönsägg har ändrats* genom att större centralisation eftersträfvats samt genom att förenhetliga uppköparsystemen ifråga om olika livsmedel;

5) Distributionen av hönsägg i minuthandeln, vilken tidigare skett mot kuponger på köttkortet, sker nu mot *mjölk kortets*

specialkuponger. Avsikten med denna ändring är, att då hönsägg endast i ringa mängd stå att få, dessa kunde tilldelas endast åt barn samt åt havande och digivande mödrar. *Efter den 14 juli få hönsägg alltså icke mera överlätas mot kuponger på köttkortet;*

6) Även handeln med höns är delvis reglerad.

Uppköparsystemet (centralaffär, uppköparaffär, uppköparombud).

Beträffande anskaffning av och partihandel med hönsägg har ett likadant system tagits i bruk, som redan är brukligt ifråga om anskaffning av och partihandeln med kött, fisk och fettämnen och som hänförs till centralaffärsystemet. Uppköparverksamheten och partihandeln beträffande hönsägg i hela landet handhaves av följande fyra centralaffärer Suomen Kananmunakauppiaiden ja viejien Liitto r. y., Kesko Oy., Vientikunta Muna r. l. och Osuustukkukauppa r. l. Underlydande dessa verka i olika delar av landet av folkförsörjningsministeriet på förslag av centralaffär godkända uppköparaffärer för hönsägg. Uppköparaffär, vilken även centralaffär kan vara, får antaga uppköparombud. Uppköparombudet är redovisningsskyldigt för

sin uppköparaffär; uppköparaffär för folkförsörjningsnämnd och centralaffär (På FF-blankett N:o J 184) och centralaffär på alla densamma underlydande uppköparaffärers vägnar direkt för folkförsörjningsministeriet (FF-blankett N:o J 185).

Inköpskvitto (FF-blankett N:o J 182).

Den mängd hönsägg, som fastställts för överlåtelse, får av producent köpas endast mot inköpskvitton försedda med folkförsörjningsministeriets stämpel (FF-blankett N:o J 182) och mot uttagningsbevis, utfärdade av försvarsväsendet och försedda med försvarsministeriets stämpel.

Folkförsörjningsministeriet överläter inköpskvittoblanketter endast åt förenämnda centralaffärer för hönsägg, vilka få utgiva dessa blott åt sina underlydande uppköparaffärer och dessa vidare åt sina uppköparombud. *Före överlåtandet av inköpskvittoblanketterna åt uppköparombud bör på densamma uppköparaffärens namn antecknas.*

Vid mottagande av hönsägg utskriver uppköparombudet ett inköpskvitto, av vilket han giver B-exemplaret åt överlåtaren av ägg, som bör insända detsamma till folkförsörjningsnämnd i samband med sin månadsredovisning; C och D exemplaren bör uppköparombudet inom 7 dagar räknat från utgången av varje kalendermånad tillställa sin uppköparaffär; E-exemplaret kvarblir vid blanketthäftets rygg. När inköpsblanketthäftet blivit fullt utnyttjat, bör uppköparombudet insända även häftets rygg jämte däri varande E-exemplar av inköpskvittot till uppköparaffär. Uppköparaffär bör till folkförsörjningsnämnd som bilaga till sin månadsredovisning (FF-blankett N:o J 184) insända C-exemplaren av de använda inköpskvittona inom 14 dagar räknat från utgången av månaden samt D-exemplaren inom samma tid till centralaffär i samband med sin månadsredovisning (FF-blankett N:o J 184). Central-

affär bör under minst ett års tid uppbevara de inköpskvitton och leveransanmälningar, som tillställts densamma.

Producent av hönsägg och hans överlåtelseskyldighet.

Med producent avses envar, som utfodrar hönor. Överlåtelseskyldigheten har fastställts sålunda, att producent bör under tiden 15 juli—30 september 1942 mot inköpskvitton och av försvarsväsendet utfärdade uttagningsbevis överläta sammanlagt minst 1 kg hönsägg för varje höna, som han den 1/3 1942 haft att utfodra. Beträffande de producenter, vilkas hönsstam efter sagda dag ökats eller minskats med minst 10 %, som jämväl beträffande sådana, vilka den 1/3 1942 icke haft höns att utfodra, bör folkförsörjningsnämnd fastställa den mängd ägg, som skall överlätas, med stöd av det antal höns, som de haft att utfodra den 15/7 1942. På grund härav bör envar, som den 15/7 -42 har att utfodra över 6 månader gamla höns, före den 20 innevarande månad uppgiva deras antal samt även namnen på de personer, som varaktigt tillhörde hans matlag den 15/7 -42 för den folkförsörjningsnämnd, på vars område hönorna finnas. Tupparna uppgivas naturligtvis icke. Såsom avdrag på den mängd hönsägg, som skall överlätas, får för varje person, som den 15/7 -42 varaktigt tillhör producentens matlag, räknas 1 kg, i Lapplands län och inom Karelens folkförsörjningsdistrikts område likväl 2 kg hönsägg. Förändringar i antalet medlemmar av matlaget, vilka skett efter 15/7 -42 inverka icke på den mängd ägg, som skall överlätas. Folkförsörjningsnämnd bör bevisligen tillställa envar överlåtelseskyldig meddelande beträffande den mängd hönsägg, som han skall överläta.

Den del av äggproduktionen, som överskrider den mängd, som skall överlätas, får

producenten antingen själv använda eller fritt överlåta utan att likväl de för ägg fastställda maximiprisen överskridas. Då den mängd foderhavre, som erhålles för hönsen, är beroende av, huru mycket ägg, som av producent överlåtits mot inköpskvitton och mot av försvarsväsendet utfärdade uttagningsbevis, är det från denna synpunkt sett fördelaktigt att sälja även överskottsäggen mot inköpskvitton.

Såsom av ovanstående framgår, får producent efter den 14 innevarande juli icke mera överlåta hönsägg mot köpkortskuponger eller inköpstillstånd.

Uraktlåtenhet beträffande överlåtelseskyl-dighet.

Därest producent icke inom utsatt tid fullgör ovanrelaterade skyldighet att överlåta hönsägg, bör han inkommande höst *åt en av folkförsörjningsnämnden utsedd person (som slaktar höns) för slakt överlåta en höna per varje helt kilogram hönsägg eller del därav, som han underlåtit att överlåta.* För höns, som på detta sätt tvångsuttagits, erhåller producent av ovannämnd person, som verkställer slakten av hönsen, vid överlåtelsetillfället en ersättning, som motsvarar två tredjedelar av det maximipris, vartill producent får sälja oplockade hönor. Den person, som verkställer slakten, bör giva producent ett intyg över att hönsen överlåtits för slakt samt överlåta de av honom mottagna hönsen mot inköpskvitto för kött åt uppköparaffär för kött eller sådana affärens uppköparombud. Producent har likväl beretts möjlighet att under inkommande oktober månad sälja de hönor, som skola överlåtas för slakt, mot inköpskvitto för kött direkt till uppköparaffärer för kött eller sådana affärers uppköparombud. Med höns avses härvid icke tuppår. Mottagna inköpskvitton bör producenten före den 8 inkommande november månad inlämna till folkförsörjningsnämnden.

Överlåtelse av levande höns åt annan person.

För åstadkommande av en effektiv övervakning beträffande fullgörande av skyldighet att överlåta hönsägg har det bestämts, att över 6 månader gammal levande höna får överlåtas åt annan förutom sådan person, som verkställer slakten, *endast mot inköpskvitto för kött eller mot av folkförsörjningsnämnd utfärdat inköpstillstånd.* Denna bestämmelse berör alltså icke höns under 6 månader samt tuppår. På inköpstillståndet bör folkförsörjningsnämnden anteckna namnet på den person, av vilken hönan skall köpas. De försälda hönsen inverka likväl icke under överlåtelseperioden 15/7—30/9 42 på försäljarens eller köparens skyldighet att överlåta hönsägg. Därest likväl överlåtelseskyldig producent åt samma köpare överlåter hela sin hönsstam eller största delen därav, bör den folkförsörjningsnämnd, till vars område hönorna överföras, ålägga köparen överlåtelseskyl-dighet.

Uppköparombud.

Uppköparaffär bör anmäla uppköparombudets namn och adress till centralaffären och de folkförsörjningsnämnder, på vilkas område uppköparombudet kommer att köpa hönsägg inom 3 dagar och centralaffär till folkförsörjningsministeriet inom 7 dagar efter det inköpskvittoblanketerna överlämnats till uppköparombudet. Uppköparaffär bör giva envar av sina uppköparombud ett intyg, varav framgår: 1) uppköparombudets namn och exakta adress; 2) att han fungerar som uppköparombud för den affär, som utskrivit intyget samt 3) namnet på de kommuner, på vilkas område uppköparombudet får köpa hönsägg. Detta intyg bör uppköparombudet alltid medhava och bör han vid anfordran förete detsamma för polis- eller folkförsörjnings-

myndighet. Uppköparombud får samtidigt fungera som ombud för endast en uppköpar- eller centralaffär och överlåta de av honom anskaffade hönsäggen endast åt denna samt med tillstånd av densamma åt andra mottagare. Det bör observeras, att uppköparaffär skall utskriva leveransanmälan även beträffande sådana hönsägg, som uppköparombud överlåter åt andra.

Handeln med hönsägg.

Inköpskvitton användas endast vid handelns första skede d. v. s. vid uppköp av hönsägg av producent. Sälunda anskaffade hönsägg

får uppköpsaffär och centralaffär överlåta vidare:

1) med stöd av leveransanmälan åt centralaffärer, uppköparaffärer, minuthandelsaffärer och åt sin egen minutförsäljningsbutik;

2) mot inköpstillstånd åt den, som erhållit detsamma; samt

3) åt försvarsväsendet mot av detsamma utfärdat och med försvarsministeriets stämpel försett uttagningsbevis.

Minuthandelsaffär får överlåta reglementering underkastade hönsägg:

1) mot av folkförsörjningsministeriet för varje gång fastställda specialkuponger på mjölkkortet; samt

2) mot inköpstillstånd åt den, som erhållit detsamma.

Beviljande av inköpstillstånd.

Folkförsörjningsnämnderna få tillsvidare bevilja inköpstillstånd endast:

1) åt sjuk person, mot av läkare utfärdat intyg; samt

2) åt sjukhus, sanatorium, kommunalhem, barnhem o. a. därmed jämförbara inrättningar, dock icke åt straff-, arbets- eller uppfostringsanstalt, mot senare skeende kupongredovisning.

Förplägningsrörelser, bagerier och handelskök erhålla alls icke reglementering underkastade hönsägg.

Leveransanmälan (FF-blankett N:o J 183).

Centralaffär och uppköparaffär bör *omedelbart efter månadens utgång* åt envar av sina köpare utskriva endast en leveransanmälan beträffande den mängd reglementering underkastade hönsägg, som ifrågasvarande affär under föregående månad levererat. Leveransanmälningsblanketten består av 5 delar. Av dessa bör avsändaren insända A-exemplaret direkt till den folkförsörjningsnämnd, till vilken mottagaren inlämnar sin redovisning; B-exemplaret till folkförsörjningsnämnden i samband med sin månadsredovisning, C-exemplaret till mottagaren, som insänder detsamma i samband med sin månadsredovisning till folkförsörjningsnämnden, D-exemplaret till centralaffären som bilaga till sin månadsredovisning; E-exemplaret kvarblir vid blankethäftets rygg.

Återkallande av uppköparrättighet.

Folkförsörjningsministeriet eller vederbörande centralaffär kunna, såvitt desamma anse skäl därtill föreligga, återkalla uppköparaffär beviljad rätt att använda inköpskvitton. Därest centralaffär fråntager uppköparaffär sagda rätt, bör den anmäla därom till folkförsörjningsministeriet inom 7 dagar. Uppköparombud kan antingen av folkförsörjningsnämnd eller av vederbörande centralaffär eller uppköparaffär fråntagas rätt att använda inköpskvitton. Därest folkförsörjningsnämnd återkallar uppköparombud beviljad rätt att använda inköpskvitton, bör nämnden ofördröjligen anmäla om återkallandet till den affär, av vilken uppköparombudet mottagit inköpskvittoblanketter. Återkallar centralaffär eller uppköparaffär uppköparombud beviljad rätt att använda inköpskvitton bör den

samma därom anmäla i samma ordning som anmälan om överlåtelse av inköpskvitton åt uppköparombud göres. (Se „Uppköparombud”).

Den, som fräntagits rätt att använda inköpskvitton, bör ofördröjligen returnera de av honom (centralaffär även av uppköparombud) innehavda inköpskvittoblanketterna till den, av vilken blanketterna erhållits samt samtidigt inlämna anmälan om den mängd hönsägg, som han mottagit, överlätit eller som finnes i lager.

Vid det nya beslutets ikraftträdande återkallas alla tidigare åt uppköparpartiaffär beviljade rättigheter. På grund därav böra uppköparpartiaffärerna av sina underlydande uppköparaffärer återfordra samtliga inköpskvittoblanketter (FF-blankett N:o J 113), som åt dem överlätits och vilkas giltighetstid utgår den 14/7 -42 samt före den 25 innevarande månad återställa desamma till folkförsörjningsministeriets blankettförråd.

Avdelningschef *Onni Toivonen.*

Byråchef *Einar Roine.*

